Phân tích công nợ và dòng tiền

Hướng dẫn sử dụng báo cáo phân tích tuổi nợ phải thu, phải trả và báo cáo dòng tiền để kiểm soát vốn lưu động của doanh nghiệp.

Giới thiệu

Doanh nghiệp có lãi vẫn có thể thiếu tiền, nếu tiền bị đọng ở công nợ khách hàng hoặc hàng tồn kho. Nhóm báo cáo này giúp phát hiện sớm tình trạng đó.

Phân tích tuổi nợ

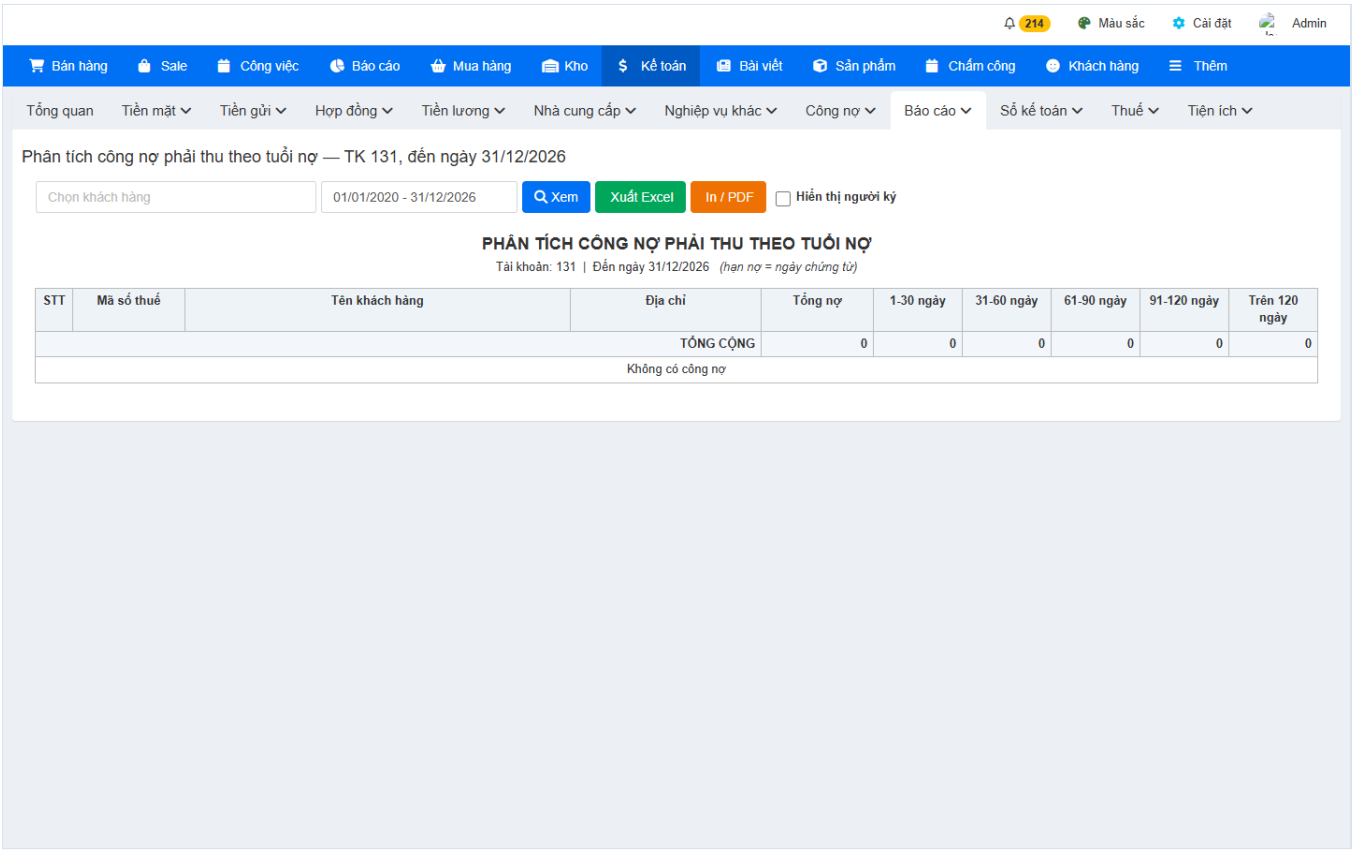
Báo cáo	Nội dung
Phân tích phải thu theo tuổi nợ	Phân loại công nợ khách hàng theo số ngày quá hạn.
Phân tích phải trả theo tuổi nợ	Phân loại công nợ nhà cung cấp theo số ngày còn lại tới hạn.

Cách đọc

Nhóm tuổi nợ	Ý nghĩa	Hành động
Chưa đến hạn	Trong điều khoản thanh toán đã thỏa thuận.	Theo dõi bình thường.
Quá hạn dưới 30 ngày	Chậm nhẹ, thường do quên.	Nhắc nhở bằng thông báo công nợ.
Quá hạn 30 đến 90 ngày	Cần chú ý.	Liên hệ trực tiếp, lập biên bản đối chiếu.
Quá hạn trên 90 ngày	Rủi ro cao.	Xem xét dừng cung cấp dịch vụ, đánh giá khả năng thu hồi.

Tuổi nợ được tính từ **ngày hẹn thanh toán** khai trên đơn hàng.

Không khai chỉ tiêu này thì báo cáo mất ý nghĩa phân loại.

Báo cáo dòng tiền

Cho biết tiền vào và ra theo từng khoảng thời gian, giúp dự báo thời điểm cần bổ sung vốn.

Nội dung theo dõi	Ý nghĩa
Tiền thu trong kỳ	Thực thu từ khách hàng và các nguồn khác.
Tiền chi trong kỳ	Chi trả nhà cung cấp, lương, chi phí vận hành.
Chênh lệch	Dòng tiền thuần trong kỳ.
Tồn quỹ và số dư ngân hàng	Khả năng chi trả tại thời điểm hiện tại.

Ba chỉ số nên theo dõi

Chỉ số	Cách xem	Ý nghĩa
Vốn đọng ở công nợ	Tổng công nợ phải thu trên báo cáo tổng hợp.	Tiền đã ghi nhận doanh thu nhưng chưa thu được.
Vốn đọng ở hàng tồn	Giá trị tồn kho cuối kỳ.	Tiền nằm trong kho, chưa chuyển thành doanh thu.
Nghĩa vụ sắp đến hạn	Công nợ phải trả theo tuổi nợ, cộng bảo hiểm và thuế chưa nộp.	Số tiền cần chuẩn bị trong thời gian tới.

Khi có lãi nhưng thiếu tiền

Đây là tình huống phổ biến. Kiểm tra theo thứ tự:

1. Công nợ phải thu có tăng bất thường không, đặc biệt nhóm quá hạn.
2. Giá trị tồn kho có tăng nhanh hơn doanh thu không.
3. Có khoản đầu tư lớn nào trong kỳ không, ví dụ mua thiết bị.
4. Có khoản trả nợ gốc vay nào không, vì khoản này không phải chi phí nhưng làm giảm tiền.

Báo cáo lưu chuyển tiền tệ trình bày đầy đủ bốn yếu tố trên theo mẫu chuẩn.

Khuyến nghị

- **Khai ngày hẹn thanh toán trên mọi đơn bán chịu.** Không có chỉ tiêu này thì báo cáo tuổi nợ không phân loại được.
- **Xem báo cáo tuổi nợ hằng tuần.** Công nợ càng để lâu càng khó thu.
- **Đối chiếu dòng tiền với kết quả kinh doanh mỗi tháng.** Chênh lệch lớn giữa lợi nhuận và dòng tiền luôn có nguyên nhân cụ thể.

Tài liệu liên quan

- Theo dõi công nợ phải thu khách hàng

- Báo cáo lưu chuyển tiền tệ